

Projekt LIFE „Ochrona wodniczki w Polsce i w Niemczech”

Lokalizacja: Otulina Biebrzańskiego Parku Narodowego

Mścichy
Bagno Ławki – Szorce
Laskowiec - Zajki

Opiekun: Krzysztof Górski

Charakterystyka lokalizacji

- Północno-Wschodnia Polski
- Otulina Biebrzańskiego Parku Narodowego
- Składa się z trzech powierzchni
- Gmina Radziłów
 - Mścichy – 435 ha
- Gmina Trzcianne
 - Bagno Ławki – Szorce – 76 ha
 - Laskowiec Zajki – 745 ha
- Natura 200 - całość

Łączna powierzchnia przyszłych rezerwatów OTOP w Otulinie BPN 1274 ha

Mścichy

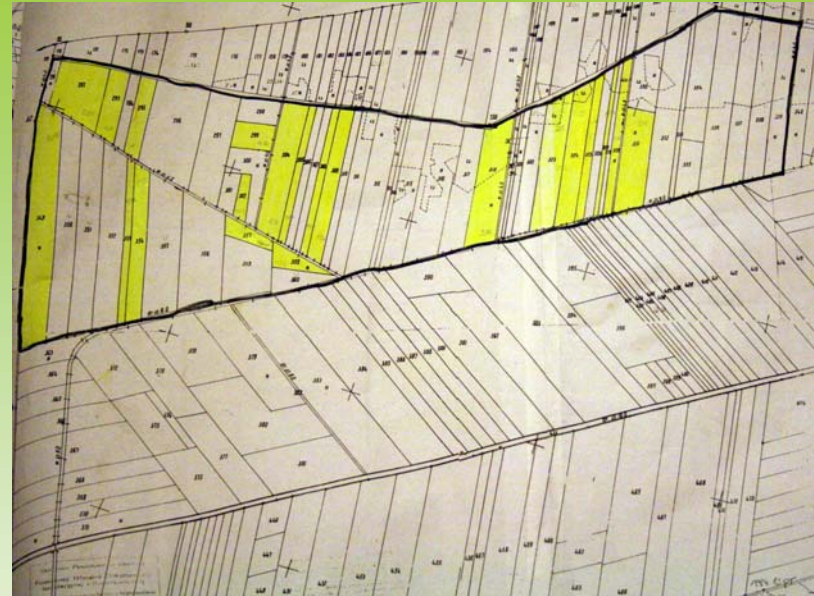
Ewidencja działek

- Cała powierzchnia: 435 ha
- Zakupione grunty OTOP:
 - ogółem kupiono: 106,26 ha
 - oddano w użyczenie: 15,19 ha
 - pozostało: 91,07 ha
- Rodzaje użytków wg. ewidencji:
 - N 52,17 ha
 - LZ-V 0,22 ha
 - nie wiadomo 53,87 ha
- Powierzchnia wykoszona w 2008r.:
 - czerwiec: ok. 37,26 ha
 - lipiec: ok. 11,91 ha
 - całość: 49,17 ha

Bagno Ławki – Szorce

Ewidencja działek

- Cała Powierzchnia: 76 ha
- Zakupione grunty OTOP:
 - ogółem zakupiono: 34,45 ha,
 - oddano w użyczenie: 0,00 ha
 - pozostało: 34,45 ha
- Rodzaje użytków wg. ewidencji:
 - N 23,91 ha
 - LS-VI 0,57 ha
 - nie wiadomo 9,97 ha
- Powierzchnia wykoszona w 2008r.:
 - całość: 0 ha

Laskowiec – Zajki

Ewidencja działek

- Cała Powierzchnia: 745 ha
- Zakupione grunty OTOP:
 - ogółem zakupiono: 20,57 ha
 - oddano w użyczenie: 12,84 ha
 - pozostało: 7,73 ha
- Rodzaje użytków wg. ewidencji:
 - Ł-VI 20,3 ha
 - N 0,2 ha
 - R-V 0,07 ha
- Powierzchnia wykoszona w 2008r.:
 - Czerwiec ok. 108,33 ha
 - lipiec ok. 23,21 ha
 - całość: 131,54 ha

Przeprowadzone działania

- Wizyta doradców projektu

Przeprowadzone działania

- Ustawiono tablice projektu

Przeprowadzone działania

Promocja projektu LIFE na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Przyrodniczych im. Braci Wagów „Spotkania na szlaku przelotów ptaków Atlantyk – Syberia”

Przeprowadzone działania

- Warsztaty dla dzieci

Przeprowadzone działania

- Zakup sprzętu specjalistycznego

Przeprowadzone działania

- Zakup sprzętu rolniczego

Przeprowadzone działania

- Monitoring x 4
- Przygotowywanie planu zarządzania

Sprawozdanie z realizacji Planu Zarządzania

- W sezonie badawczym 2008 wykonano następujące inwentaryzacje w obiektach Mścichy, Szorce i Zajki:
 1. Zbiorowisk roślinnych i gatunków flory
 2. Agregacji roślinnych preferowanych przez wodniczkę
 3. Sposobu użytkowania gruntów w aspekcie czasowym
 4. Gleb i siedlisk przyrodniczych

W oparciu o wywiad ankietowy wykonano analizę ruchu turystycznego.

Przeprowadzone działania

- Przygotowywanie planu zarządzania

Sprawozdanie z realizacji Planu Zarządzania...

AD.1 Roślinność rzeczywista

OBIEKT SZORCE

- **Na terenie obiektu stwierdzono występowanie 10 zbiorowisk roślinnych** reprezentujących następujące kategorie: szuwały właściwe i wielkoturzycowe, szuwały niskoturzycowe, bagienne lasy brzozowe i olszowe oraz zbiorowiska zaroślowe.

OBIEKT MŚCICHY

- **Na terenie obiektu stwierdzono 22 zbiorowiska roślinne** reprezentujące następujące kategorie: szuwały właściwe i wielkoturzycowe, szuwały niskoturzycowe, łąki wilgotne, świeże i pastwiska, psiary i wrzosowiska, bagienne lasy brzozowe i olszowe oraz zbiorowiska zaroślowe.

OBIEKT ZAJKI

- **Na terenie obiektu stwierdzono występowanie 23 jednostek roślinności** reprezentujących następujące kategorie: szuwały właściwe i wielkoturzycowe, szuwały niskoturzycowe, łąki wilgotne, świeże i pastwiska, murawy napiaskowe, traworośla porębowe, psiary i wrzosowiska, zbiorowiska leśne oraz zbiorowiska zaroślowe.

Sprawozdanie z realizacji Planu Zarządzania...

AD.1 Roślinność rzeczywista

Czystorys redakcyjny mapy roślinności rzeczywistej (fragment obiektu Zajki)

Sprawozdanie z realizacji Planu Zarządzania...

AD.1 Rzadkie i zagrożone gatunki flory

OBIEKT SZORCE (4 gatunki)

- **gnidosz królewski**; gatunek z polskiej czerwonej księgi, podlega ochronie ścisłej, dwa stanowiska w południowej części obiektu,
- **gnidosz błotny**; gatunek rzadki, podlega ochronie ścisłej; stosunkowo licznie w różnych częściach obiektu, zwłaszcza od strony północno-wschodniej oraz wzdłuż ścieżek,
- **kukułka krwista**; podlega ochronie ścisłej, jedno stanowisko,
- **dziewięciornik błotny**; gatunek rzadki, jedno stanowisko.

OBIEKT MŚCICHY (2 gatunki)

- **gnidosz błotny**; podlega ochronie ścisłej, w kilku miejscach w środkowej części obiektu, nielicznie
- **kukułka krwista**; podlega ochronie ścisłej, kilka stanowisk wśród zbiorowisk łąkowych i szuwarowych, nielicznie.

OBIEKT ZAJKI (4 gatunki)

- **gnidosz błotny**; podlega ochronie ścisłej, w kilku miejscach w północno-zachodniej części obiektu, nielicznie,
- **kukułka krwista**; podlega ochronie ścisłej, kilka stanowisk wśród zbiorowisk łąkowych i szuwarowych, nielicznie,
- **centuria zwyczajna**; podlega ochronie ścisłej, jedno stanowisko przy drodze w południowej części obiektu,
- **goździk kropkowany**; stosunkowo licznie na wyniesieniach mineralnych wśród torfowisk oraz na krawędzi doliny.

Sprawozdanie z realizacji Planu Zarządzania...

AD.2 Agregacje roślinności preferowane przez wodniczkę

- **W trakcie prac siedliskowo-florystycznych szczegółowo zinwentaryzowano około 200 skupień roślinności**
- W odniesieniu do wszystkich typów roślinności i rzadkich gatunków roślin naczyniowych zostały zaproponowane zabiegi ochrony czynnej z uwzględnieniem metody, pilności i częstości wykonywania.
- **NIEZBĘDNE BĘDZIE UZGODNIENIE TYCH ZALECEŃ Z WYMOGAMI ZAŁOŻEŃ OCHROONYCH PRZEWIDZIANYCH DLA WODNICZKI**

Sprawozdanie z realizacji Planu Zarządzania...

AD.3 Użytkowanie gruntów

W trakcie prac siedliskowo-florystycznych szczegółowo zinwentaryzowano sposób użytkowania terenu w aspekcie czasowym. Mając na uwadze sezon lęgowy wodniczki wyodrębniono trzy podstawowe kategorie:

- 1. *Grunty koszone przed 1 sierpnia 2008***
- 2. *Grunty wypasane przed 1 sierpnia 2008***
- 3. *Tereny nieużytkowane przed 1 sierpnia 2008***

W uzupełnieniu opracowania przedstawiono zwarte zakrzaczenia, lasy, zbiorniki wodne i antropogeniczne formy przekształcenia terenu.

Sprawozdanie z realizacji Planu Zarządzania...

AD.4 Gleby i siedliska

Na podstawie wykonanych wierceni (około 100 odwiertów świdrem torfowym) wykonano mapy typów gleb, Prognostycznych Kompleksów Wilgotnościowo – Glebowych i faz rozwojowych mokradeł z uwzględnieniem procesów akumulacji, decesji i równowagi.

Rozmieszczenie wodniczki

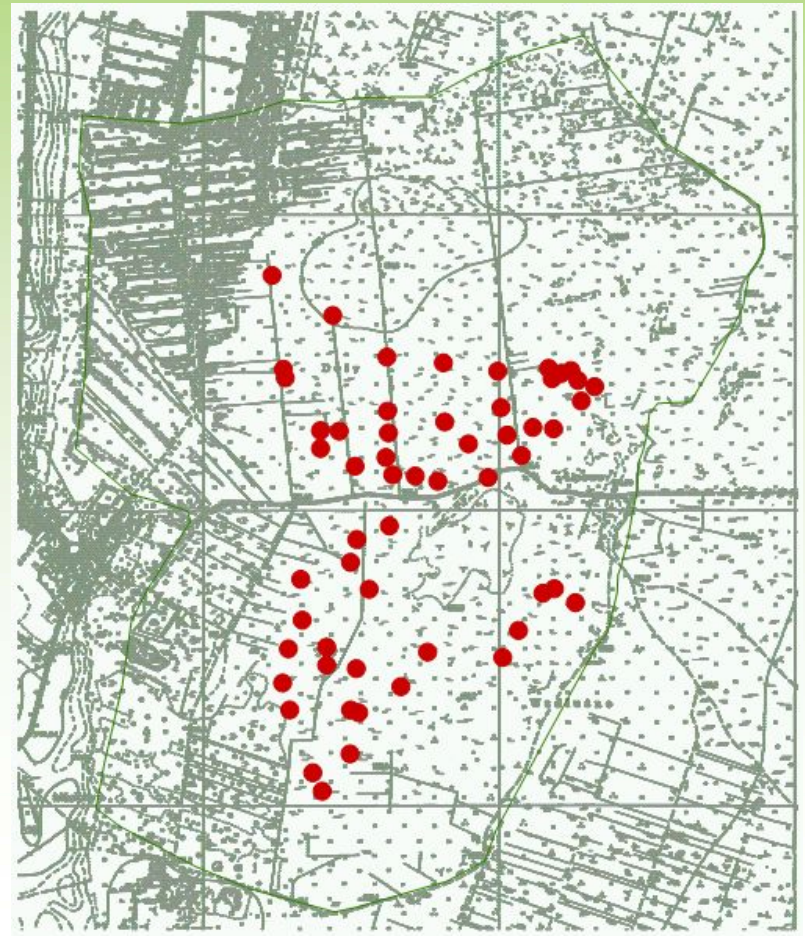
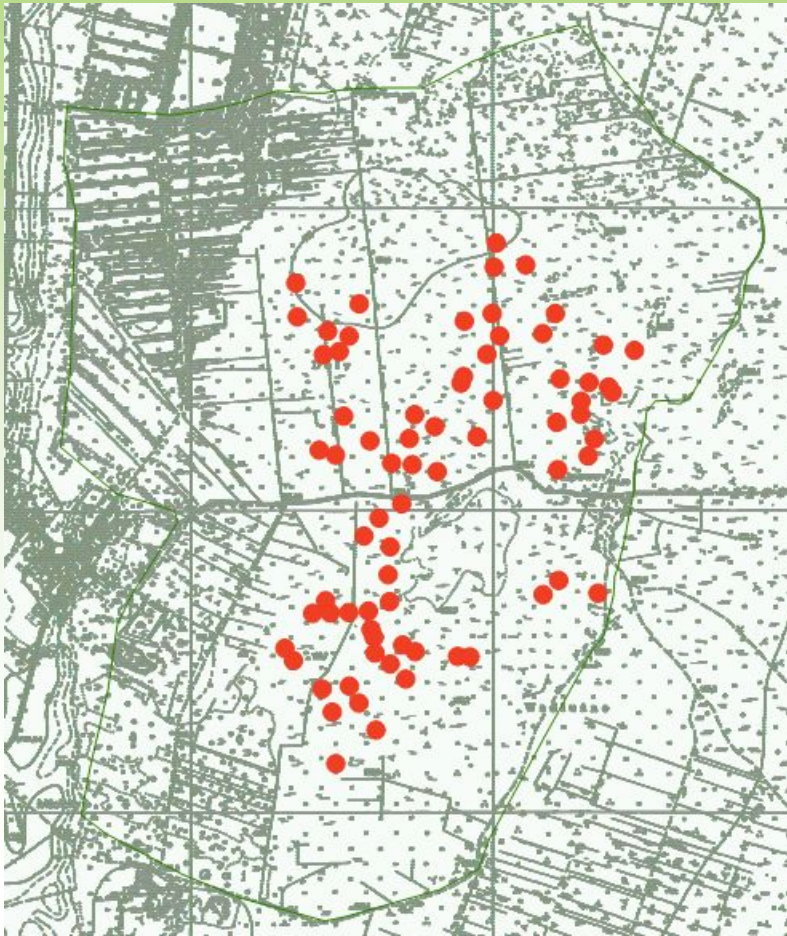
Mścichy - 2008

2007 Maj - 53

Lipiec - 66

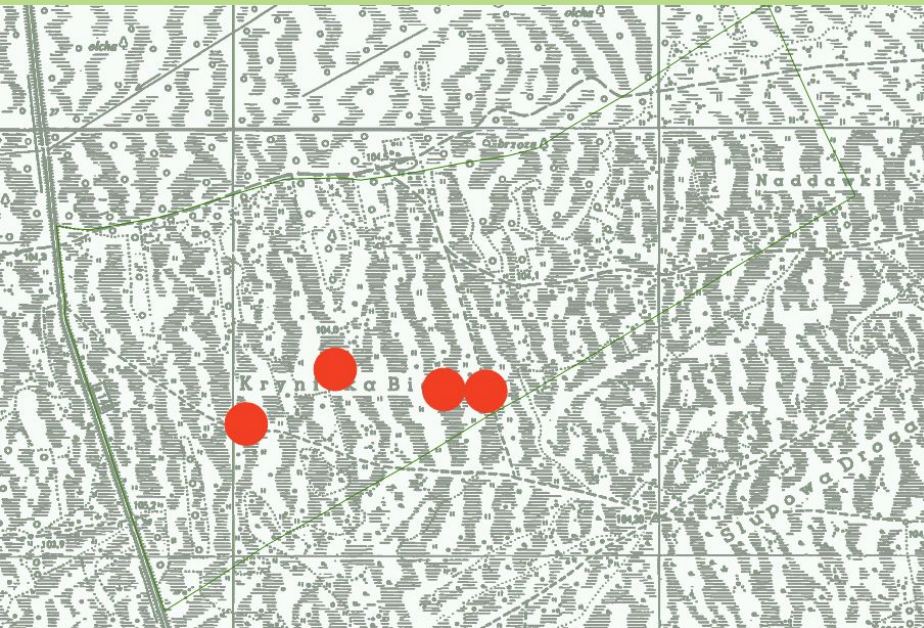
2008 Maj - 72

Czerwiec - 56

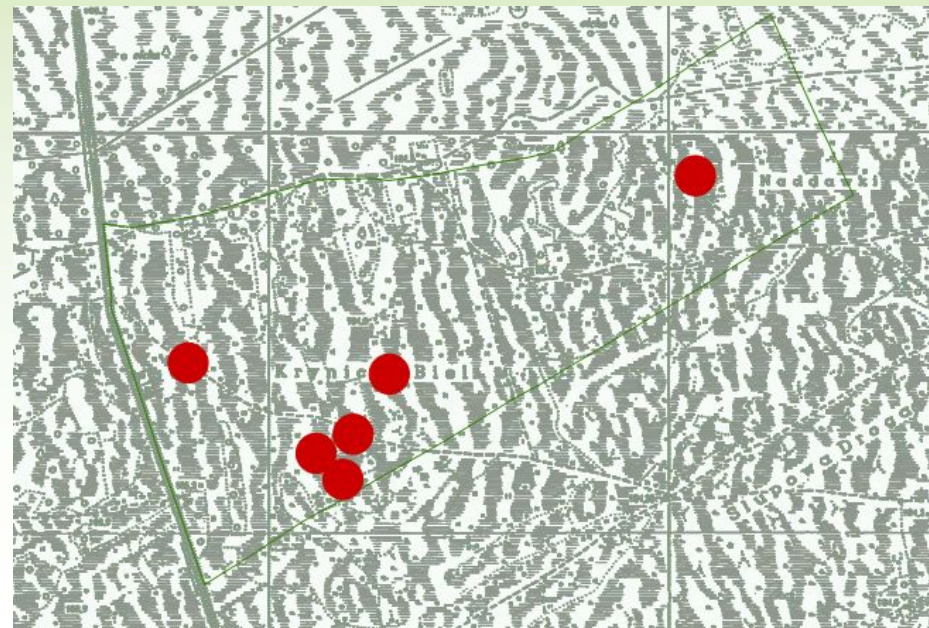
Rozmieszczenie wodniczki

Bagno Ławki - Szorce

2007 Maj - 24
2008 Maj - 4

2007 Lipiec - 14
2008 Czerwiec - 6

Rozmieszczenie wodniczki

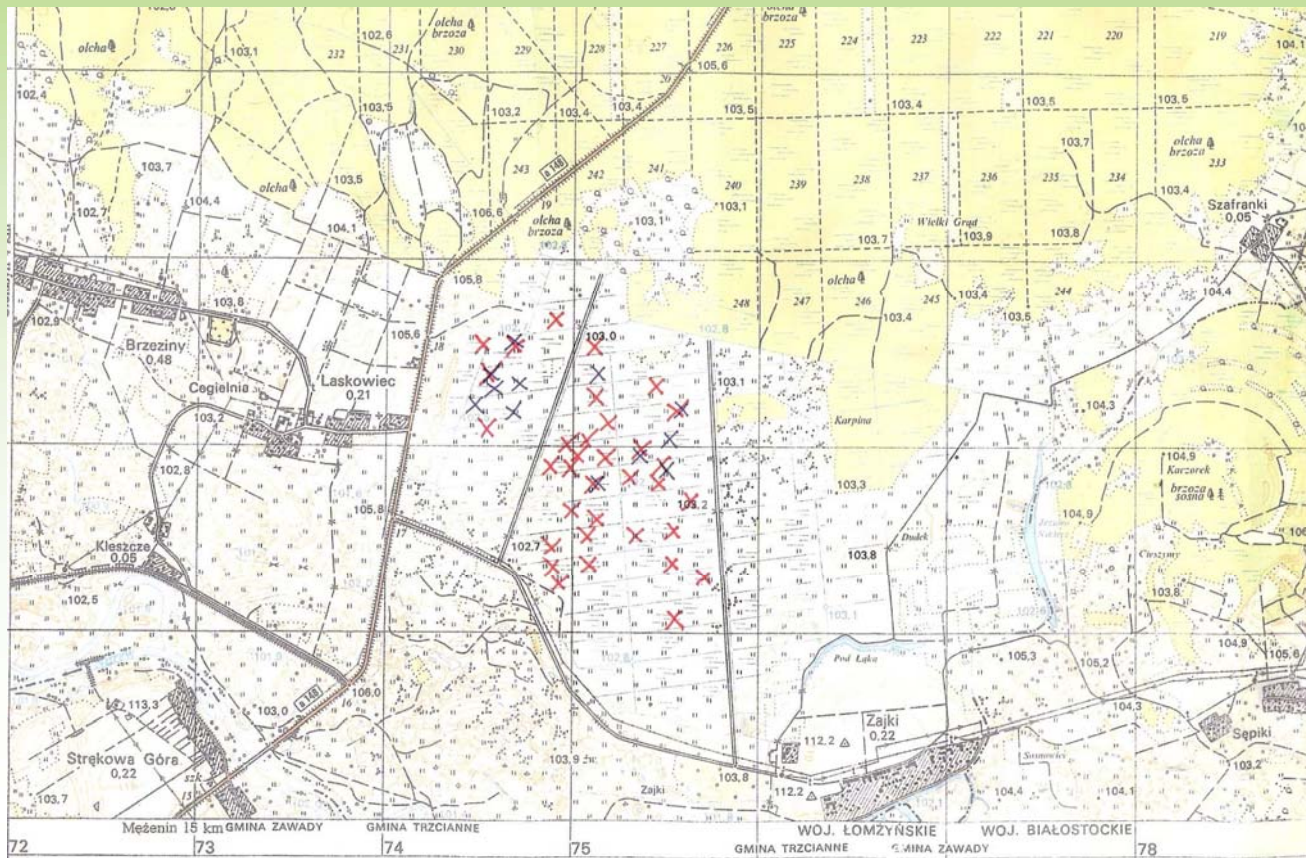
Laskowiec - Zajki

2007 - Maj - 11

2008 - Maj - 12

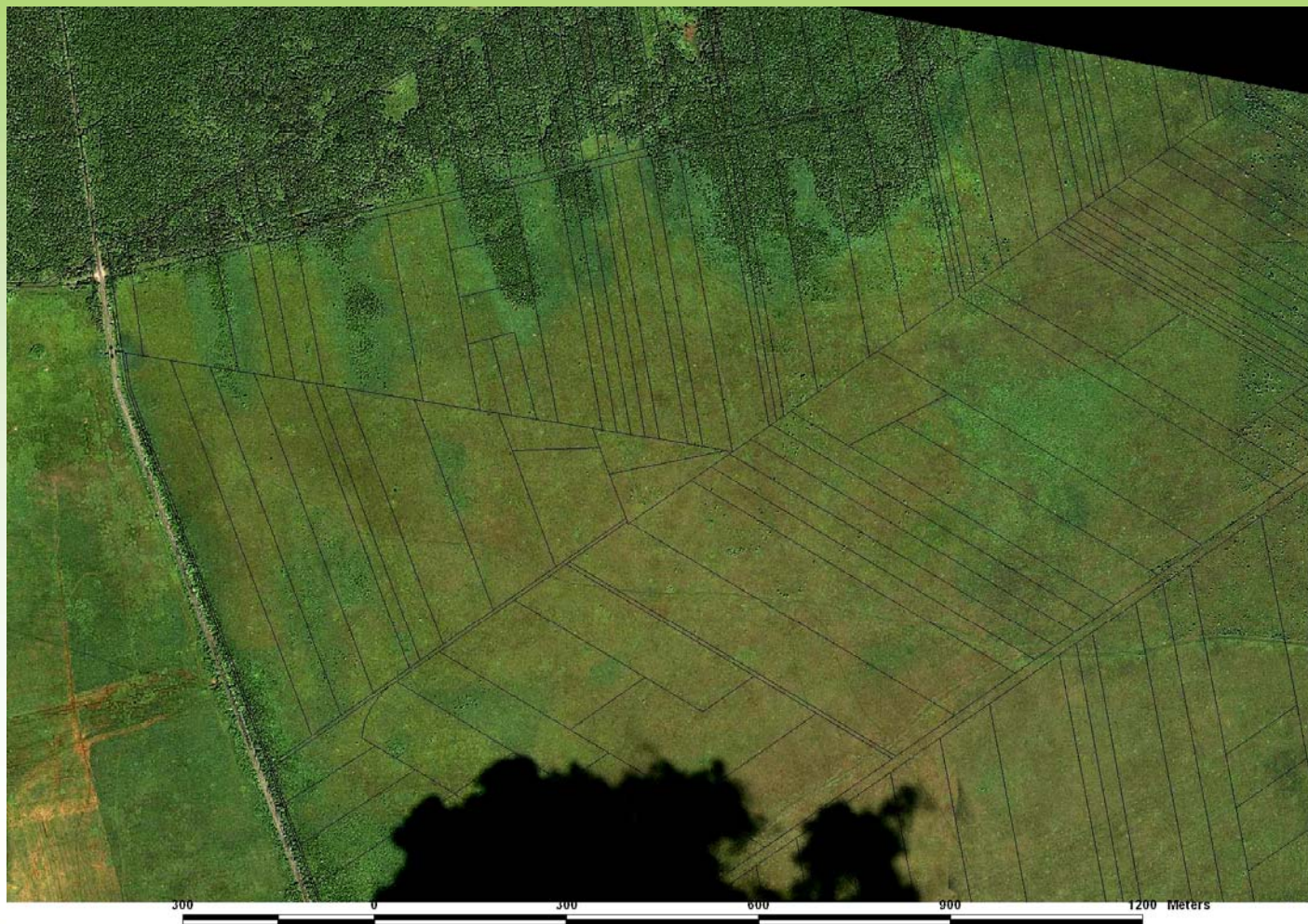
Lipiec - 25

Czerwiec - 34

Najbliższe zadania

- Lokalizacja działek

Najbliższe zadania

- Koszenie

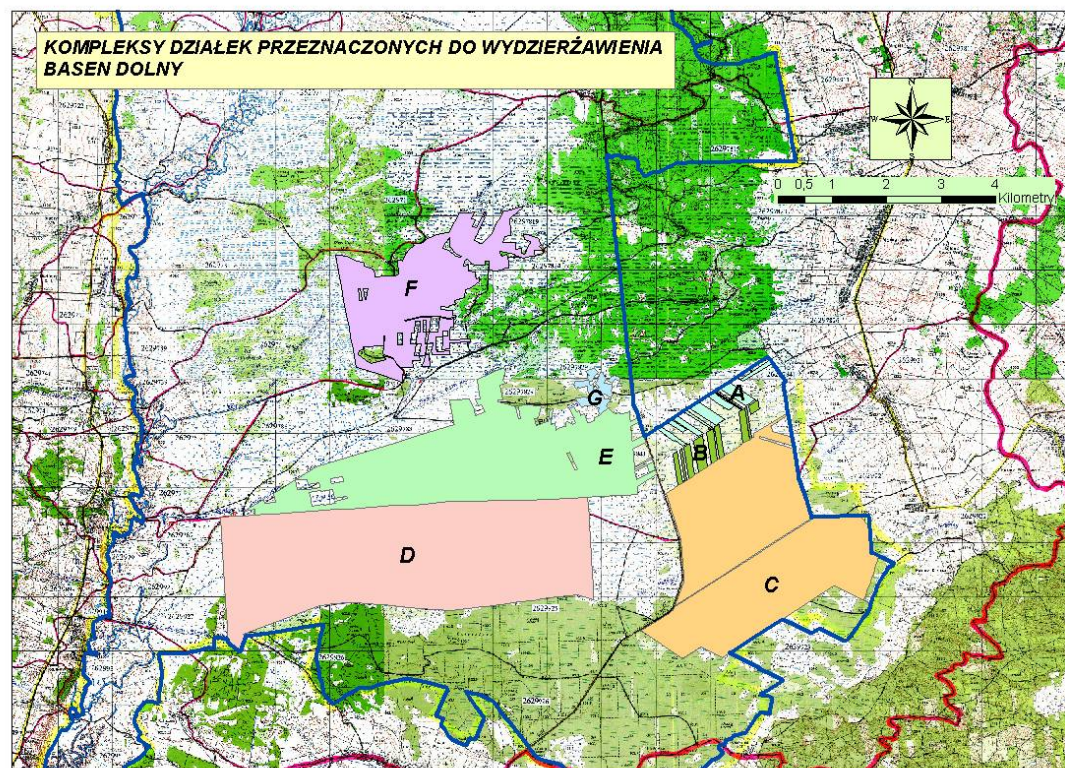
Najbliższe zadania

- Możliwości zagospodarowania biomasy

Najbliższe zadania

- Infrastruktura turystyczna
- Przygotowanie danych do PRŚ
 - grunty OTOP
 - dzierżawy
 - zainteresowani rolnicy

Najbliższe zadania – plan zarządzania

1. Uzgodnienie opracowań geodezyjnych i fotogrametrycznych.
2. Kameralne opracowanie wyników badań terenowych.
3. Konsultacje społeczne i ankietowanie autochtonów (listopad 2008)
4. Analiza liczebności i trendów populacji wodniczki i innych gatunków kluczowych.
5. Powiązanie wyników inwentaryzacji siedliskowych z danymi ornitologicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem wymagań wodniczki.
6. Analiza geohydrologii terenu w oparciu o prowadzony monitoring wód gruntowych.

Dziękuję za uwagę!